

بسم الله الرحمن الرحيم

چين په اشغال شوي ختيځ (ترکستان) کې د ايغور مسلمانې ښځې په زور شنډوي

خبر

د سينکيانگ ايالت رسمي اسناد ښيي، چې د چين دولت غواړي په ايغور کې په زرگونه ښځې شنډې کړي. خو په (امريکايي بهرنۍ پاليسي) مجله کې يوازې د چين له خوا د ايغوريانو پر وړاندې له نژادي تبعيض څخه يادونه شوې وه. په ياد مطلب کې راغلي چې په ۲۰۱۹م کې د کوتان په سينکيانگ ايالت او همسايه هېواد جومه کې د دغه کار لپاره کورنيو ته بوديجه پلان شوې وه، په دغو دواړو محلونو کې د ايغور مسلمان وگړي اوسېږي. د هغو معلوماتو پر اساس چې ژورنالېست له يادو اسنادو څخه راايستلي دي، چې د دغه هېواد چارواکو په ياد مرکز کې د زرگونو او په ولايت کې څه د پاسه ۸ زرو ښځو د شنډولو لپاره پيسې راټولې کړي دي او همدارنگه ۵،۹ زرو لپاره يې د رحم بندوالي تر سره کړې دي.

دغه راز په راپور کې راغلي چې په منځنۍ کچه په تېر يوه کال کې د شنډولو کچه د تېرو شلو کلونو په پرتله لوړه وه. FP ليکلي و چې دغه پاليسي په ځانگړي ډول په هغو سيمو کې عملي شوه چې هلته ايغوري خلک اوسېږي. په ۲۰۱۸م کې د چين په سينکيانگ ايالت کې د اُمېندواری د مخنيوي الو کارولو لپاره خلک اړ شوي وو. د دغو سيمو نفوس د ټول چين ۱،۸ سلنه جوړوي. د امريکا د بهرنيو چارو وزير مايک پمپيو په دې هکله وويل: «موږ د چين له کمونيستي گوند څخه جدي غوښتنه کوو چې دغه وحشتناک تمرينونه ژر تر ژره ودروي او له ټولو هېوادونو غوښتنه کوو، چې له امريکا سره يو ځای شي، تر څو د دغه بشري ناورين مخنيوی وکړو.»

تبصره

د جون په ۱۷ مه ټرمپ داسې يو قانون امضا کړ چې له مخې به يې هغه چينايان چې د ايغور د خلکو د حقونو پر وړاندې مجرم دي قانون ته سپارل کېږي. امريکا پر هغو اشخاصو او سازمانونو محدوديتونه ولگول چې هغوی د ايغوريانو پر وړاندې په ظلم کولو تورن دي. خو دا محدوديتونه کولای شي چې امريکا ته د پانگو راتلل هم له خنډ سره مخ کړي. په ۲۰۱۹م کې واشنګټن په ۲۸ چينايي ادارو مالي محدوديتونه ولگول، چې په يادو ادارو کې داسې ادارې هم وې چې د ايغوريانو پر وړاندې په ظلم کولو کې يې لاس درلود. په هغه وخت کې محدوديتونه پر صادراتو او د هغوی پر وارد کړل شويو کاليو باندې وو، ترڅو يې بېرته ور رد کړي.

سربېره پردې د جولای په لومړۍ د امریکا گمرک او د پولې کنټرول خدمتونو ادارې د ۱۳ تنو په کچه تجارتي کالي او نور مصنوعي مواد ودرول. یاد ساتئ چې دغه مواد د سینکیانگ ایالت د کاري ځواک په لاس تولید شوي وو. اکسیوس نیسي چې یادي پېښې په امریکا کې د دوی د سرچینو اړیکې یو له بل سره په ډاگه کوي. د دغو معلوماتو له مخې د دغو کشتیو قیمت ۸ سوره زره ډالر اټکل شوی و. پخوا د امریکا د بندرونو سرحدی او کنټرول خدمتونو او همدارنگه گمرکاتو ادري، خبر داری ورکړی و، چې دوی به هر هغه شی بند کړي چې امریکا ته د سینکیانگ له خوا راواردېږي.

په دې وروستیو کې نیویارک ټایمز راپور ورکړی و، چې له ایغور څخه په زور ایستل شوي ایغوریان له نړیوالي جنایي محکمې څخه غواړي چې د چین پر وړاندې خپلې خپرنې پیل کړي، ځکه چین د بشر نسل وژنه پیل کړې او د لویو جرمنو مسوول دی.

دلته د ډېرو کړنو تر شا مستقیم د امریکا لاس دی او پر چین د دې لپاره فشار راوړي، چې پر ایغوریانو جنایت تر سره کړي. د ایغوریانو په گډون ځینې مسلمانان د امریکا خبرو او کړنو ته ډېر اهمیت ورکوي او امریکا ته د یوازیني ملاتړ کوونکي هېواد په سترگه گوري.

خپرونکي وايي چې ټرمپ د ایغور پر مسلمانانو باندې له ظلم څخه یوازې د چین پر وړاندې په تجارتي جگړه کې گټه اخلي او د معلوماتو پر اساس امریکا ټولې کړنې یوازې د خپلو گټو د خوندي کولو لپاره ترسره کوي. امریکا په هېڅ وجه یاد بندیزونه د دې لپاره نه لگوي چې دوی د زړه له کومې د مسلمانانو پر وړاندې له ظلم څخه ملاتړ کوي. د دغو ټولو خبرو ثبوت په دې وروستیو کې د امریکایي چینل سي اېن اېن په راپور او د ټرامپ سلاکار جان بولټن په کتاب (هغه اطلاق چېرته چې دا ټول واقع شول) کې په ډاگه شول.

بولټن یادي قضیې ته داسې اشاره وکړه: د ۲۰۱۹م د جون په میاش په اوساکا کې د جی ۲۰ د ناستې په شپه، چې یوازې د هېوادونو مشران او ژباړونکي پکې وو، ټرمپ د چین د کمونیست گوند د مرکزي کمېټې مشر شي جین پینگ، چې د دغو ظلمونو لپاره یې زندانونه جوړ کړي و تشویق کړ. ټرمپ نوموړي ته وویل، چې ته همدغو کارونو ته دوام ورکړه، ځکه ستاسو همدا تگلاره سمه ده. د بولټن په خبره؛ Matthew Pottinger (متیو پوتینجر) د اسیا د ملي امنیت شورای پلاوی دی. هغه راته وویل چې ټرمپ داسې خبرې وکړې لکه څنگه یې چې په ۲۰۱۷م کې چین ته په سفر کې ويلي و. همدارنگه بولټن لیکلي، چې ټرمپ د دواړو هېوادونو تر منځ د تجارتي اړیکو د بیا پیلولو لپاره د گام اخیستلو لپاره له ځواب ورکولو څخه ډډه وکړه.

د حزب التحریر مرکزي مطبوعاتي دفتر ته

ليکوال: محمد منصور

۱۴۴۱ھ.ق ذوالقعدې ۱۹مه

۲۰۲۰م د جولای ۱۰مه